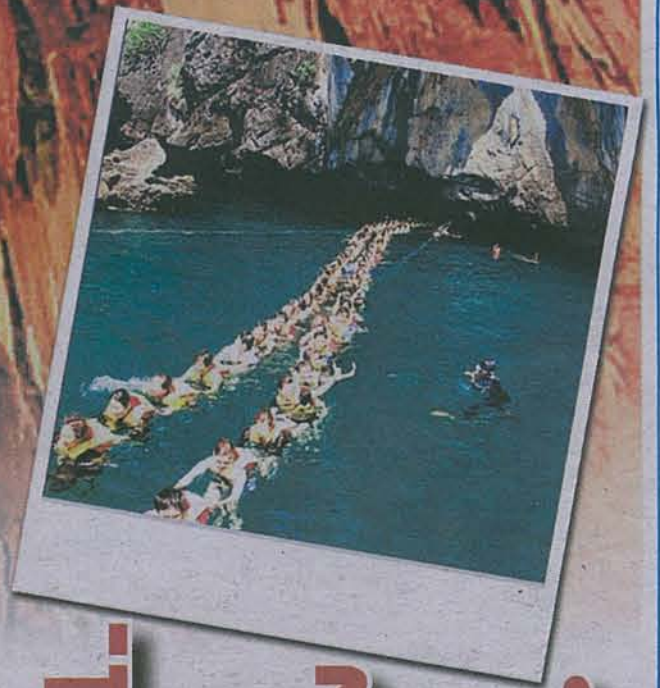
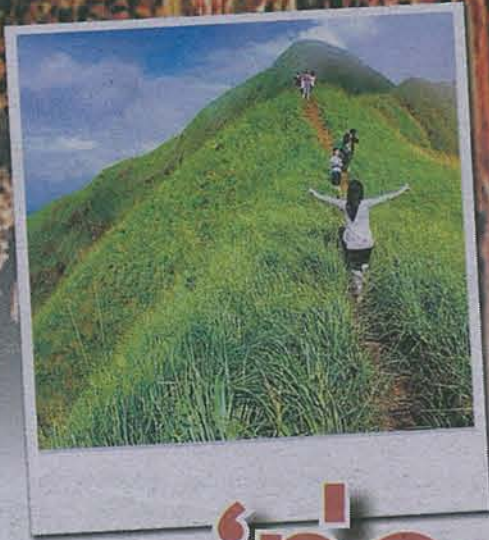

ผู้จัดการรายวัน
ASTV

CLICK

วันศุกร์ที่ 23 มีนาคม 2555
click2009@astvmanager.com

'ท่องเที่ยวไทย'

คุณภาพสังคม คุณภาพวัฒนธรรม และความเหลื่อมล้ำในสังคม

หน้า 30

สิ่งพิเศษเรื่องโบราณจากลายผ้า
ณ พิพิธภัณฑ์ผ้าฯ สม หน้า 31

เซלבแฮร์รี่ทรนดี้สายค
จับจ๊านก 'เอองกรี เบิร์ด' ลงบัตราดบิต
หน้า 34

สิ่งรสนง 'จู ชัง เปียะ'
ปีละหนเฉพาะ 'เซ็งเม็ง' หน้า 35

'ไอ' ฤกษ์อารี ยอดเนร หน้า 30

Double CLICK

ผ้าเช็ดหน้าที่จัดแสดงตามที่ตั้งๆ ภายในอาคาร

เที่ยว "พิพิธภัณฑ์ผ้าสะสม" ชมศิลปะผ้าโบราณงาม บลิ่ง อมตะ

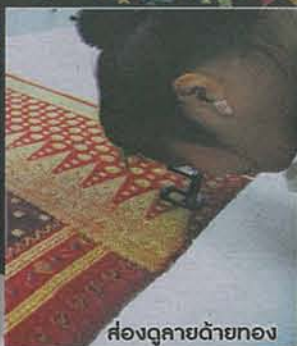
ตู้เก็บผ้าสะสมต่างๆ

สำนักงานถูกประดับตกแต่งด้วยผ้าสะสมต่างๆ

ผ้าทอแบบหีบของลาว ที่ติดกับเวียดนาม เป็นลายหยาก

สองดูลายด้วยทอง

ลายฉลุยกองสามารถหีบได้ ขัดจนจากเส้นสีเขียว

ลุงกรุง&รอรกรุง

โดย : หมูนุงกรุง

เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มถือเป็นหนึ่งในปัจจัย 4 ของชีวิตคนเรา โดยทุกวันนี้เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายมีวิวัฒนาการไปตามยุคตามสมัยอย่างไม่หยุดหย่อน แต่ในความรู้สึกของฉัน เสื้อผ้าหรือผ้าโบราณเป็นสิ่งที่มีความหมายของวันหนึ่งฉันจึงอยากพาครอบครัวมาชมเสน่ห์ของผ้าโบราณกันที่ "ผ้าสะสม ดิลลิท กิบบิ้นส์"

คงเคยได้ยินกันมาว่าที่สำนักงานกฎหมายดิลลิท แอนด์ กิบบิ้นส์ มีพิพิธภัณฑ์ของปลอมให้เราได้เข้าไปดูของแท้ของแท้ของแท้ ซึ่งนอกจากพิพิธภัณฑ์ของปลอมแล้วที่แห่งยังมี "ผ้าสะสม" ให้เราได้ชมกันอีกด้วย ซึ่งที่ฉันไม่ได้เรียกเป็นพิพิธภัณฑ์ก็เนื่องจากว่า ผ้าสะสมของที่นี่ไม่ได้ถูกรวบรวมไว้ในห้องเท่านั้น แต่ยังเอาไว้ใช้ประดับตกแต่งอาคารสำนักงานอีกด้วย

คุณวิภาวี ดิยเวศย์ ภักฑารักษ์ประจำผ้าสะสม ดิลลิท แอนด์ กิบบิ้นส์ เล่าให้ฉันฟังว่า คอลเลกชันผ้าที่นี่ เกิดขึ้นมาจากความคิดที่เราต้องการใช้งานศิลปะมาประดับออฟฟิศ เราเห็นว่าเพื่อนๆ ใช้ภาพภาพเห็นตั้ง ภาพรูปปั้นมากมาย เราจึงเลือกผ้าโบราณมาประดับแทนจะได้ไม่เหมือนที่อื่น และนอกจากนี้ยังติดประดับแบบไม่ต้องใส่ตู้ใส่กรอบ ให้ทุกคนมีโอกาสได้เห็นจริงอย่างเต็มที่

"การเอาผ้ามาประดับออฟฟิศ เริ่มมาประมาณ 20 กว่าปีที่แล้ว ในตอนแรกสุดจะไม่ได้ติดโชว์แบบตอนนี้ โดยเริ่มจากการนำผ้ามาใส่เฟรมเหมือนกรอบรูป พอติดไปแล้วผ้ามันก็ซีดลงเพราะมีไฟส่อง แล้วเราก็ต้องมีการจัดซื้อผ้าเพื่อมาเปลี่ยนหมุนเวียนจัดแสดง จึงเป็นการเริ่มต้นของการจัดซื้อผ้าของ คุณแควิน ไธแมน ผู้บริหาร และเห็นว่าน่าจะอนุรักษ์ผ้าโบราณไว้จึงเป็นที่มาของการซื้อผ้าแล้วเก็บไว้ และเมื่อซื้อผ้ามาประดับตกแต่งออฟฟิศและสะสมไว้ แทนที่จะมาประดับอย่าง

เดียว ก็เปิดให้ผู้สนใจในเรื่องผ้าเข้ามาศึกษา เพราะผ้าพวกนี้เป็นผ้าที่มีคุณค่าเท่ากับผ้าในพิพิธภัณฑ์ ผ้าส่วนใหญ่เป็นผ้าของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือเราต้องการเน้นผ้าในภูมิภาคนี้เพราะว่าประเทศไทยตั้งอยู่ในนี้ ผ้าของภูมิภาคนี้จะคล้ายๆกัน ไม่อยากให้การกระจายถูกไปจัดเก็บในประเทศของภูมิภาคอื่น" ภักฑารักษ์ กล่าว

ส่วนการจัดแสดงนั้นจะมีการคัดเลือกนำไปจัดแสดง ไม่ได้นำออกไปโชว์ทุกชิ้น เพราะผ้าบางชิ้นใหญ่เกินไป ผ้าบางชิ้นมีค่ามากเกินไป และยังต้องศึกษาด้วยว่าลวดลายศิลปะโดยรวมสามารถที่จะนำมาจัดแสดงได้หรือไม่ วัสดุและคุณภาพเป็นอย่างไร โดยในการจัดแสดงผ้า จะมีการหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนทุก 6 เดือน-1 ปี วัสดุส่วนใหญ่จะเป็นพวกไหม ผ้าฝ้าย ส่วนผ้าที่ทำจากขนสัตว์ก็จะมีบ้าง เช่น พวกผ้าของชาวเขา มีตั้งแต่เครื่องแต่งกายจนถึงผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ผ้าผืน ผ้าห่ม ผ้าคลุมไหล่ ซึ่งในสมัยก่อน ผ้าเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของชาวบ้าน และผ้ายังใช้ประกอบฐานะของผู้สวมใส่ไปด้วย การเก็บสะสมผ้าเหล่านี้ถือเป็นการเก็บประวัติศาสตร์ไปด้วย โดยในปัจจุบันทางผ้าสะสม ดิลลิท แอนด์ กิบบิ้นส์ ได้สะสมผ้าไว้กว่า 2,000 ชิ้น

ส่วนการจัดเก็บและรักษาผ้า ภักฑารักษ์เล่าว่า "เราใช้ระบบเหมือนของพิพิธภัณฑ์ คือ เวลาเราซื้อผ้ามา ส่วนใหญ่เราจะคัดเลือกผ้า ที่มีคุณภาพสมบูรณ์ ใช้วิธีการดูแลผ้าเหมือนการซัก เพราะในบางที่ผ้าอายุเก่ามากๆ พอสัมผัสน้ำก็จะยุ่ย ทำจัดไข่มลงโดยการเข้าตู้แช่แข็งในอุณหภูมิลบ 20 องศาเซลเซียส ใช้เวลา 1 อาทิตย์ในการแช่ และตรวจเช็คสภาพ หากไม่แข็งแรงก็จะมีการนำมาเย็บซ่อมแซม และตามผ้าอีกชิ้นเข้าไป

จากนั้น เราจะทำเลขทะเบียน ถ่ายรูป จัดเก็บในแค็ตตาล็อก บันทึกข้อมูลฐานข้อมูลใน

คอมพิวเตอร์ และจัดเก็บโดยใช้กระดาษไว้กรวดลงไว้ เพื่อให้ผ้าแต่ละผืนสัมผัสกันอาจเกิดความเสียหายได้ ซึ่งผ้าที่จัดเก็บจะอยู่ในห้องที่มีความควบคุมอุณหภูมิให้คงที่ 20-24 องศาเซลเซียส หากมีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิมาจากภายนอก ผ้าบางชนิดอาจจะเกิดการกรอบได้"

ภักฑารักษ์เล่าพลางพร้อมค่อยๆ สวมถุงมือเพื่อไม่ให้สารจากนิ้วเราทำปฏิกิริยากับผ้าโบราณ และเดินไปเปิดลิ้นชัก ประคองหยิบผ้ามาทาบดูใต้แสงไฟส่องให้ฉันชม ซึ่งผ้าชิ้นแรกที่ถูกกางออกมาเป็น ผ้าที่อายุเก่าแก่ที่สุดประมาณ 250 ปี ในสมัยรัชกาลที่ 5 ราว พ.ศ.1800 เป็นผ้าฝ้ายเขียนลายยาว 3 เมตรกว่า ราวสีน้ำตาลของไทยส่งขายไทยไปให้อินเดียเขียน

ซึ่งในสมัยก่อนสตรีใช้ให้ผ้าแทนเงินแก่ขุนนาง ผ้าแบบนี้จะมีใช้ตั้งแต่อยุธยาตอนปลาย ใช้ผ้าแบบโจ่งกระเบน ถ้าเป็นผ้าของสตรีจะเป็นลายพญาครุฑอยู่ตรงกลาง ถ้าเป็นผ้าขุนนางเป็นลายดอกไม้ และลายอย่างอื่น ผ้าที่ฉันได้ชมต่อไปก็คือ ผ้าทางตอนเหนือของลาวที่ติดกับเวียดนาม เป็นลวดลายที่หยาก ใช้เทคนิคมัดลายก่อนแล้วเอาหมาก จากนั้นยกหมาก และใช้เทคนิคการขีดคือการขีดเส้นพิเศษเพิ่มเข้ามา ถัดไปเป็นผ้าที่ใช้สำหรับพิธีงานศพของชาวลาว อายุราว 80-100 ปี ใช้สีธรรมชาติจากเปลือกไม้และรากไม้ เป็นลายที่บรรจุกระดูกของคนตาย

เสื้อฮีของชาวไทยดำ แถวสุพรรณบุรี เพชรบุรี แถบเขาย้อย พอถึงช่วงงานศพจะกลับด้านใส่ เพราะช่วงในทำลวดลายอยู่ข้าง สามารถใส่ได้ทั้งสองด้าน ผ้าบางแบบเอาทองมารีดให้เป็นแผ่นๆ พันรอบแกนเส้นด้าย แล้วนำมาถักทอเกิดเป็นผ้าที่สวยงาม ซึ่งหากเราเอาเส้นสีเขียวส้อมก็จะเห็นด้ายทองอย่างชัดเจน

นอกจากภายในห้องจัดเก็บผ้าแล้ว ภักฑารักษ์พาฉันออกมาดูผ้าต่างๆที่ได้จัดแสดงไว้ตามที่ตั้งภายในอาคารสำนักงาน ส่วนเรื่องข้อมูลนั้นก็หมดห่วง เพราะจะมีป้ายบอกรายละเอียดของผ้าผืนนั้นๆไว้ว่าเป็นผ้าอะไร ใช้วัสดุอะไรในการทอ จากแห่งหนตำบลใด เก้าแก่ไหน เราอ่านไปชมไปได้ไม่ต้องเดา เช่น "ผ้าแขวนผนัง" ของชาวไต เมืองหัวพัน ประเทศลาว อายุราว พ.ศ.2543-2548 ใช้วัสดุฝ้ายและไหม ใช้เทคนิคขัดสลับจก, "ผ้าตีนอิน" หรือ "ตีนแสว" ของชาวไตเมือง จังหวัดแพร่ ประเทศ

ผ้าในสมัย ร.5 มีอายุเก่าแก่ที่สุด

เวียดนาม อายุราว พ.ศ.2538-2543 ใช้วัสดุฝ้ายและไหม ใช้เทคนิคปักลาย, "เสื้อฉีกกุด" ของชาวอาข่า หรืออีกชื่อทางตอนเหนือ ประเทศไทย มีอายุราว พ.ศ.2503-2523 ใช้วัสดุฝ้าย ตกแต่งด้วยเมล็ดลูกเดือย และโลหะผสมดีบุกทรงกลม ใช้เทคนิคเย็บประดับลวดลาย เป็นต้น

ทั้งนี้ปัจจุบันยังคงมีการทอผ้าใช้อยู่ แต่ลวดลายจะเปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย บางที่ผ้าที่ทอกันมาจากจิตวิญญาณ เพราะทอมาใช้เองหรือไม่ก็ให้ลูกหลานไว้เป็นมรดก นอกจากนี้ผ้าจากลาวลายก็จะมีรูปร่างหน้าตาอยู่ในอารมณ์ความรู้สึกอะไร เช่นผ้าผืนนี้เป็นนกดู หัวใจ อยู่ในอารมณ์ของความรัก เป็นต้น

ถ้าให้ฉันเล่าถึงวันคงจะไม่หมด เพราะผ้าที่ทางดิลลิท แอนด์ กิบบิ้นส์สะสมไว้มีจำนวนมากหลายเหลือเกิน เอาเป็นว่าใครสนใจก็สามารถติดต่อขอเข้าชมกันได้ เขาไม่หวงห้าม แล้วจะรู้ถึงคุณค่าและเสน่ห์ของผ้าโบราณเหล่านี้ เหมือนกับฉัน ■

สถานที่สำหรับเก็บผ้าต่างๆ

ผ้าตีนฮีบ ใช้วัสดุฝ้ายและไหม และเทคนิคปักลาย

เสื้อฮีของชาวไทยดำสำหรับใส่ปีงานศพ

"ผ้าสะสม ดิลลิท แอนด์ กิบบิ้นส์" ตั้งอยู่ที่ บริษัท ดิลลิท แอนด์ กิบบิ้นส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด อาคารศุภาลัย แกรนด์ ทาวเวอร์ ถ.พระราม 3 แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ เปิดให้เข้าชมฟรีทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 09.30-16.30 น. กรุณานัดหมายล่วงหน้าเพื่อเตรียมวิทยากร โทร.0-2653-5555